

Marktconsultatie

Verwerking van luiers en incontinentiemateriaal

gemeente Amsterdam

Datum: 30-6-2020

Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1	Toelichting marktconsultatie	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Doel.....	4
1.3	Procedure.....	4
1.4	Planning	5
1.5	Contactgegevens.....	5
2	Huidige situatie.....	6
3	Uitgangspunten	8
3.1	Definities	8
3.2	Doelstellingen	8
4	Vragen	10
4.1	Huidige situatie	10
4.2	Doelstellingen	10
4.3	Businessplan en tariefstelling	10
4.4	Recyclemethode.....	10
4.5	Output van verwerkingsmethode	10
4.6	Criteria voor aangeleverd materiaal	11
4.7	Lokale en regionale verwerking	11
4.8	Milieuprestaties en SROI	11
4.9	Transparantie	12
4.10	Geschiktheidseisen.....	12
4.11	Risicobeheersing	12
4.12	Suggesties en overige aandachtspunten.....	12

Bijlage

Bijlage 1 Antwoordformulier marktconsultatie verwerking luier- en incontinentiemateriaal

1 Toelichting marktconsultatie

1.1 Inleiding

Gemeente Amsterdam wenst de mogelijkheden te onderzoeken om de inzameling en verwerking van luiers en incontinentiemateriaal als aparte grondstoffenstroom in te richten. In het kader van schaalvergroting en kennisdeling wordt voor deze grondstoffenstroom vanuit de Metropoolregio Amsterdam (MRA) gezamenlijk opgetrokken, zowel met de gemeenten in de MRA als daarbuiten. De marktconsultatie is een eerste verkenning, welke tot gezamenlijke aanbesteding kan leiden.

Voor de marktconsultatie is de volgende structuur opgetuigd om deze samenwerking concreet te maken:

- In deze marktconsultatie treedt gemeente Amsterdam op als penvoerder.
- Er is een kernteam dat de marktconsultatie begeleidt. Het kernteam stelt de documenten op, bepaalt strategie en voert gesprekken met marktpartijen. Het kernteam bestaat naast gemeente Amsterdam, uit Regio Gooi- en Vechtstreek (vertegenwoordigd door inzameldienst GAD) en een vertegenwoordiger van de MRA.
- Er is een klankbordgroep dat bestaat uit geïnteresseerde gemeenten in de MRA voor het laten verwerken van luiers en incontinentiemateriaal als aparte afvalstroom. De klankbordgroep volgt de uitkomsten van de marktconsultatie, leest mee en geeft advies en input op de marktconsultatie. De klankbordgroep bestaat uit HVC, Avalex, gemeente Almere, gemeente Dronten, gemeente Urk, gemeente Lelystad en gemeente Edam-Volendam.
- De overige MRA-gemeenten (en eventuele gemeenten die interesse hebben aangegeven) zijn aangehaakt via de MRA-werkgroepenstructuur. En worden op hoofdlijnen geïnformeerd.

De opgehaalde informatie zal met het kernteam en klankbordgroep gedeeld worden en daarna meegenomen in de overweging om (al dan niet gezamenlijk) over te gaan tot een inkooptraject voor de verwerking van luiers en incontinentiemateriaal. De inzameling van luiers en incontinentiemateriaal is onderdeel van de marktconsultatie, nog niet duidelijk is in welke mate de aanbesteding daar ook op in zal gaan (welke partijen inzameling zullen aanbesteden).

Zie voor meer informatie over de MRA, Avalex en HVC:

<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/>

<https://www.avalex.nl>

<https://www.hvcgroep.nl>

Deze marktconsultatie heeft betrekking op de verwerking van zowel luiers als incontinentiemateriaal. Omwille van de leesbaarheid wordt vooral de term 'luiers' gebruikt, hier kan 'luiers en incontinentiemateriaal' gelezen worden.

1.2 Doel

De gemeente wenst te onderzoeken welke mogelijkheden er op de markt beschikbaar zijn voor het verwerken van luiers tot herbruikbare grondstoffen, wat er nodig is om deze initiatieven verder te ontplooiën en op welke wijze deze dienstverlening gecontracteerd kan worden.

In dit document wordt de voorgenomen aanpak en uitgangspunten zoals deze nu worden voorzien gedeeld. Partijen worden uitgenodigd om hierop te reageren. Na afloop van de marktconsultatie zal de gemeente, o.a. op basis van de verkregen informatie, tot een definitieve aanpak en uitgangspunten komen en de haalbaarheid hiervan beoordelen.

1.3 Procedure

De marktconsultatie zal door middel van voorliggende schriftelijke inventarisatie worden uitgevoerd. Na analyse van de resultaten van deze inventarisatie zullen partijen die informatie hebben aangeleverd naar aanleiding van de marktconsultatievragen worden uitgenodigd om in individuele gesprekken een nadere mondelinge toelichting te geven op de aangeleverde informatie.

De uitnodiging tot deelname aan de marktconsultatie is gepubliceerd op TenderNed (www.tenderned.nl). Tevens is een aantal marktpartijen proactief benaderd om hen te attenderen op deze marktconsultatie.

De reacties van de marktpartijen op de vragen worden door de aanbestedende dienst geanalyseerd t.b.v. de voorgenomen aanbestedingsprocedures en vertrouwelijk behandeld.

Van de marktconsultatie wordt een geanonimiseerd verslag gemaakt. Dit verslag wordt opgenomen in de aanbestedingsdocumenten.

Voorwaarden, uitgangspunten en verplichtingen

Bij deze marktconsultatie zullen de algemene principes van het Europees aanbestedingsrecht worden gehanteerd. Dat betekent concreet: het in acht nemen van transparantie, non-discriminatie en objectiviteit.

Deelname aan de marktconsultatie is niet verplicht en schept ook geen verplichtingen jegens de aanbestedende dienst. Anderzijds is de aanbestedende dienst niet verplicht om de verkregen informatie toe te passen. Partijen kunnen geen rechten ontleen aan de informatie die tijdens de marktconsultatie beschikbaar gesteld wordt.

Er kan geen aanspraak worden gemaakt op vergoeding van kosten die gemaakt zijn voor deelname aan de marktconsultatie.

De gemeente Amsterdam behoudt zich het recht voor om:

- de planning zoals die opgenomen is in dit document te wijzigen,
- de marktconsultatie tijdelijk of definitief te staken,
- naar aanleiding van deze marktconsultatie te besluiten (voorlopig) geen aanbesteding(en) te houden of de aanbesteding(en) anders in te richten.

1.4 Planning

De marktconsultatie wordt gehouden in de volgende periode. De planning voor de diverse werkzaamheden is als volgt:

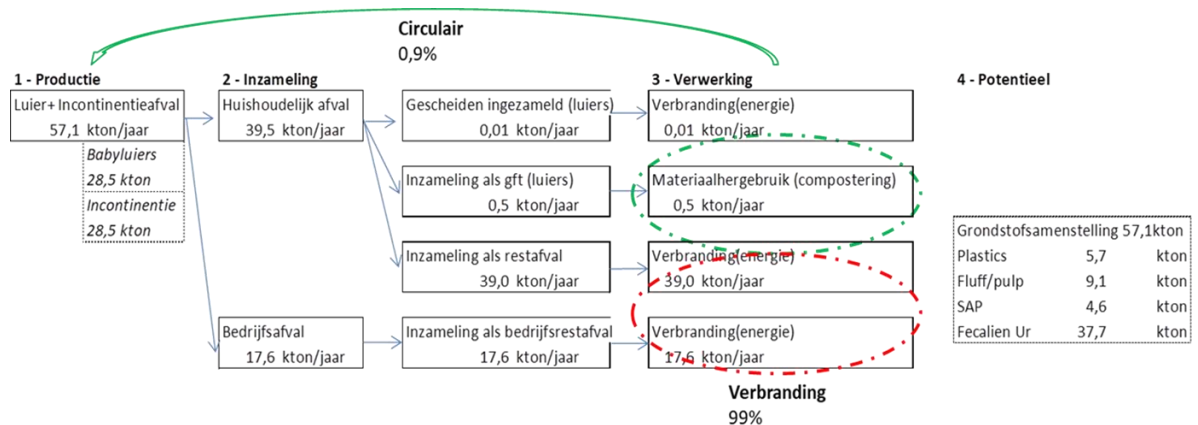
3 juli 2020	publicatie marktconsultatie
17 juli 2020	sluitingstermijn indien vragen over marktconsultatie-documenten
31 juli 2020	publiceren nota van inlichtingen
18 augustus 2020	sluitingstermijn indien reactie marktconsultatie
24 & 25 augustus 2020	gesprekken met marktpartijen n.a.v. ingediende reacties
Q3-Q4 2020	besluitvorming over vervolg

1.5 Contactgegevens

De marktconsultatie wordt gepubliceerd door de gemeente Amsterdam. Contact over de aanbesteding en indienen van documenten verloopt via TenderNed.

2 Huidige situatie

Luiers vormen één van de zes geprioriteerde grondstromen binnen het ontwikkelplan Circulaire Economie van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Op dit moment worden luiers in de MRA nog (bijna) niet apart ingezameld en verdwijnen grotendeels in het restafval. Jaarlijks betreft het 57.100 ton luiers en incontinentiematerialen, waarvan slechts 1% circulair verwerkt wordt. De overige 99% wordt verbrand. Dit betreft zowel huishoudelijk als bedrijfsafval. Zie verder ook het volgende overzicht waarin de grondstoffenbalans gepresenteerd wordt van luiers in de Metropoolregio Amsterdam.

Het totale potentieel voor de MRA is 57,1 Kton aan luier- en incontinentiemateriaal. Voor de marktconsultatie gaan bovenstaande partijen uit van een startsituatie met een groeimodel. Oftewel, bij aanvang zullen ze relatief weinig luiers (kunnen) aanbieden, maar is er een grote potentie mogelijk bij een goede verwerkingsroute. Bij aanvang rekenen partijen vooralsnog met 4.5 Kton luiers (bestaande uit 1 Kton uit Amsterdam, 1 Kton uit Avalex, 1,5 Kton uit Almere/Dronten/Urk/Lelystad en 1 Kton uit Gooi- en Vechtstreek en Edam-Volendam).

Het grote verschil in potentie en aangeboden materiaal komt door enerzijds de inzet op alleen baby'sluiers (helft van het totaal) en anderzijds doordat alleen op huishoudelijk afval ingezet wordt (dus niet van kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen). Bij een goede verwerkingsroute zien gemeenten de mogelijke synergie tussen de combinatie huishoudelijk- en bedrijfsafval.

De MRA en aangesloten partners zien kansen voor verbetering en werken actief aan de inzameling van (baby)luiers als afvalstroom:

- Gemeente Amsterdam faciliteert een pilot van projectpartners Procter & Gamble en Fater onder de vlag van het EU project Embraced, met luierinzameling, waarbij het ingezamelde materiaal in een installatie in Treviso, Italië wordt verwerkt. Aanvullend ziet gemeente Amsterdam synergie in de gecombineerde inzameling van luiers uit huishoudelijk en bedrijfsafval. Daartoe wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een convenant luierrecycling met kinderdagverblijven en zorginstellingen.
- Regio Gooi en Vechtstreek voert een pilot uit waarbij luiers bij kinderdagverblijven ingezameld kunnen worden en laat het ingezamelde materiaal op dit moment thermisch verwerken.
- Avalex zoekt naar een kosteneffectieve manier om apart in te zamelen luiers op een milieuverantwoorde manier te laten verwerken. Van de ruim 10.000 luiergezinnen in dit gebied

blijkt bovendien meer dan de helft zeer gemotiveerd voor aparte luierinzameling. Uit recente sorteeranalyses blijkt dat er gemiddeld 5% aan luiers achterblijft in het restafval.

- HVC voert in opdracht van verschillende MRA-gemeenten de regie op afvalverwerkingscontracten en wil vanuit die rol haar gemeenten adviseren en ondersteunen op luierinzameling en verwerking.
- Gemeente Edam-Volendam zamelt al jaren luiers apart van het overige huishoudelijk afval in en laat deze op dit moment thermisch verwerken.
- Gemeenten Almere, Dronten, Urk en Lelystad zoeken naar alternatieven voor de inzameling en verwerking van luiers omdat de huidige verwerkingsroute tezamen met het gft, eindig is.

De MRA-partners willen weten of het mogelijk is om deze afvalstroom apart aan te bieden voor hoogwaardige verwerking door een marktpartij, waardoor er grondstoffen vrijkomen die weer opnieuw gebruikt kunnen worden. In deze marktconsultatie willen we marktpartijen uitdagen ook met voorstellen te komen waarin zowel luiers uit huishoudens als bedrijven worden ingezameld.

3 Uitgangspunten

De gemeente wenst de mogelijkheden te onderzoeken om marktpartijen te contracteren die apart ingezamelde luiers en incontinentiemateriaal kunnen recycleren tot grondstoffen die weer opnieuw kunnen worden gebruikt. Hiervoor zijn verschillende overwegingen en uitgangspunten geformuleerd die de gemeente middels deze marktconsultatie bij geïnteresseerde partijen wenst te toetsen.

3.1 Definities

Onder 'input' wordt verstaan:

- Het in opdracht van gemeenten ingezamelde luier- en incontinentiemateriaal, zowel afkomstig van huishoudelijk- als bedrijfsafval.

Onder 'verwerking' wordt verstaan:

- Het recycleren van het opgehaalde luier- en incontinentiemateriaal tot herbruikbare grondstoffen en/of producten.

Onder 'hoogwaardige recycling' wordt verstaan:

- Het (voor zover nodig) scheiden van de verschillende materialen in verschillende componenten.
- Het be- en/of verwerken van deze componenten tot herbruikbare grondstoffen en/of producten; geen verbranding of storten.

Onder 'grondstoffen' wordt verstaan:

- De grondstofstromen die worden verkregen met de verwerking van luier- en incontinentiemateriaal en worden gebruikt door de verwerker zelf, of verkocht aan een derde partij.

Onder 'hergebruik en herbruikbaar' wordt verstaan:

- Nieuwe toepassing van de materiaalinhoud van de inputstroom in nieuwe producten of nuttige toepassingen, met inachtneming van alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

3.2 Doelstellingen

Met het apart verwerken beoogt de gemeente een aantal doelstellingen te realiseren die betrekking hebben op de volgende thema's:

Vermindering van het huishoudelijk restafval

Door luier- en incontinentiemateriaal apart in te zamelen en te (laten) verwerken, vermindert de hoeveelheid huishoudelijk restafval. Hierdoor verminderen we de hoeveelheid afval die wordt verbrand.

Toename in hoogwaardige recycling

Met de aparte inzameling en hoogwaardige verwerking dragen de gemeenten bij aan de doelstelling meer afval dat voorheen verbrand werd, te recycleren.

Transparantie

De transitie naar een circulaire keten wordt regelmatig in de weg gestaan door gebrek aan transparantie van de ketenpartners. De gemeente hecht waarde aan inzicht in de resultaten van de verwerking en de mate waarin vrijkomende grondstoffen hergebruikt worden.

Lokale verwerking

Hoe minder transport er nodig is om het luier- en incontinentiemateriaal te laten verwerken, hoe beter voor het milieu. In het kader van CO₂-reductie en werkgelegenheid heeft de gemeente een voorkeur voor lokale verwerking binnen de MRA.

4 Vragen

Zie voor de beantwoording het bijgevoegde antwoordformulier.

4.1 Huidige situatie

1. Is de huidige situatie duidelijk, of heeft u aanvullende informatie nodig?

4.2 Doelstellingen

Wat is uw visie op de beschreven doelstellingen? Zijn deze naar uw mening haalbaar, of dienen deze te worden bijgesteld?

2. Vermindering van het huishoudelijk restafval
3. Toename in hoogwaardige recycling
4. Transparantie in de keten
5. Lokale verwerking

4.3 Businessplan en tariefstelling

De gemeente wenst de kwaliteit te verkrijgen tegen een realistisch prijsniveau.

6. Welke businesscase ligt ten grondslag aan de geleverde dienst? Welk verdienmodel ziet u gegeven de huidige stand van zaken in de keten en welke uitdagingen ziet u erbij?
7. Bent u bereid een bandbreedte af te geven voor een eventuele prijsstelling? Zo ja, dan ontvangen we deze graag in €/ton aangeleverd materiaal, inclusief voorwaarden aan een dergelijke prijsstelling.
8. Kunt u inzicht geven in de opbouw van deze prijsstelling? Zo ja, zou u deze in elk geval willen opbouwen uit installatiekosten en verwerkingskosten voor de output uit de installatie?

4.4 Recyclemethode

De gemeente krijgt graag meer inzicht in welke mogelijkheden er zijn op het gebied van luierrecycling.

9. Welke manieren van luierrecycling biedt uw techniek voor verwerking van luiers en incontinentiemateriaal?
10. In welke ontwikkelfase bevindt zich de door u aangeboden techniek? Welke schaalgroottes zijn voor uw techniek en/of installatie optimaal? Welke schaalgrootte heeft u minimaal nodig voor een installatie?
11. Welke resultaten kent uw techniek? Is er bijvoorbeeld een LCA beschikbaar van uw techniek? Zo ja, dan ontvangen we deze graag als onderdeel van de marktconsultatie.

4.5 Output van verwerkingsmethode

12. Welke output in grondstofstromen en hoeveelheden kent uw techniek?

13. Op welke manier worden deze grondstofstromen weer opnieuw toegepast in producten of andere toepassingen? Is er al een markt voor deze grondstoffenstromen, of moet deze nog ontwikkeld worden?
14. Welke toekomstige toepassingsmogelijkheden ziet u op basis van uw techniek als meest kansrijk?
15. In hoeverre zijn producenten van luiers betrokken bij uw techniek en de terugname van outputs uit uw proces? En zijn er mogelijkheden om van gebruikte luiers weer nieuwe luiers te maken?

4.6 Criteria voor aangeleverd materiaal

Om het luier- en incontinentiemateriaal zo optimaal mogelijk te kunnen verwerken, moet de aangeleverde stroom waarschijnlijk aan bepaalde criteria voldoen. De gemeente krijgt hier graag inzicht in, kunt u toelichten welke criteria u aan ingezameld luiermateriaal stelt? Hierbij wordt specifiek gevraagd naar verschillen tussen luier- en incontinentiemateriaal, bron- en nascheiding en de termijn van verwerking.

16. Stelt uw installatie voorwaarden aan de wijze waarop luiers aangeleverd moeten worden? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?
17. Heeft u een voorkeur voor babyluiers of incontinentiemateriaal?
18. Kunnen ook luiers uit een nasorteerinstallatie bij u verwerkt worden en waarom wel en waarom niet?
19. Welke afspraken zou u willen maken ten aanzien van (verplichte) aanlevering door gemeenten?

4.7 Lokale en regionale verwerking

Gemeente wil onderzoeken in welke mate de techniek op lokaal-regionaal niveau beschikbaar is of gemaakt kan worden.

20. Bent u nu binnen de MRA gevestigd of bent u bereid om een verwerkingsinstallatie binnen de MRA te vestigen? Zo ja, in welke mate heeft u al een locatie op het oog of bent u van plan zich te vestigen?
21. Waar worden de vrijkomende grondstoffen uit uw installatie toegepast of verwerkt?

4.8 Milieuprestaties en SROI

De gemeente hecht waarde aan de milieuprestaties van de installatie, manier van verwerking en outputstromen. De gemeente is geïnteresseerd in de mogelijkheden van gebruik van circulaire grondstoffen, een zo laag mogelijke MKI-waarde (milieukostenindicator) en de (on)mogelijkheden bij hergebruik van de verkregen grondstoffen.

22. Hoe denkt u de luierketen zoveel mogelijk circulair in te richten?
23. Hoe denkt u verder bij te dragen aan een zo duurzaam mogelijke bedrijfsvoering? Bijvoorbeeld duurzaam transport, hergebruik van bestaande gebouwen, hergebruik restwarmte, lokale verwerking (binnen de MRA, binnen Nederland, binnen Europa) en inzet personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt?
24. Welke milieuaspecten vindt u dat meegewogen moeten worden bij de aanbesteding?

4.9 Transparantie

Gemeente wil weten in welke mate de voorgestelde verwerking bijdraagt aan het sluiten van de grondstoffenketen voor luiers.

- 25. Hoe gaat u toeleverende gemeenten en organisaties inzicht geven in uw activiteiten om de cirkel van luiers te sluiten?
- 26. Hoe gaat u zoveel mogelijk inzicht geven in het potentieel van uw oplossing voor de productie, het gebruik, de inzameling en verwerking van luiers?

4.10 Geschiktheidseisen

Voldoet u, of bent u in het bezit van de volgende certificaten? Zo niet, bent u bereid deze te behalen en zo ja, binnen welke termijn?

- 27. ISO 9001:2015 certificaat
- 28. ISO 14001:2015 certificaat
- 29. VCA* of VCA** certificaat of OHSAS18001
- 30. CO₂-prestatieladder
- 31. Overige relevante certificaten

4.11 Risicobeheersing

- 32. Welke risico's voorziet u voor uw proces en bedrijfsvoering op basis van de huidige informatie?

4.12 Suggesties en overige aandachtspunten

- 33. In het antwoordformulier is ruimte opgenomen om aandachtspunten te noteren die u aan de gemeente wilt meegeven ten aanzien van deze aanbesteding.
- 34. Zijn er nog vragen of antwoorden die u de gemeente mee wilt geven die niet aan bod zijn gekomen?